

Brüssel, 21.2.2019
COM(2019) 89 final

2019/0041 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros käsitleva Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise staatust käsitleva kokkuleppe liidu nimel allkirjastamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määruse (EL) 2016/1624 (mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet)¹ artikli 54 lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet võib koordineerida liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelist operatiivkoostööd välispiiride halduse valdkonnas. Sellega seoses võib amet viia välispiiridel ellu tegevusi, milles osalevad üks või mitu liikmesriiki ja vähemalt üks asjaomase liikmesriigi naabruses paiknev kolmas riik, kes on selleks oma nõusoleku andnud, ning mida võidakse teostada kolmanda riigi territooriumil.

Vastavalt määruse (EL) 2016/1624 artikli 54 lõikele 4 sõlmib liit asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe, kui vastavalt kavandatule lähetatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve rühmad kolmandasse riiki tegevuseks, mis kätkeb endas täidesaatva võimu teostamist, või kui kokkulepe on nõutav muude kolmandas riigis läbiviidavate tegevuste jaoks. Staatust käsitlev kokkulepe hõlmab kõiki tegevuseks vajalikke aspekte, eelkõige operatsiooni ulatuse kirjeldust, tsiviil- ja kriminaalvastutust ning rühma liikmete ülesandeid ja õigusi. Staatust käsitleva kokkuleppega tagatakse, et operatsioonide käigus austatakse täielikult põhiõigusi.

Nõukogu läbirääkimisjuhistele toetudes on Euroopa Komisjon pidanud Montenegroga läbirääkimisi staatust käsitleva kokkuleppe üle, eesmärgiga kehtestada õiguslik raamistik, mis võimaldab operatsiooniplaanide alusel kohest tegutsemist juhtudel, mil on vaja kiiresti reageerida. Kuigi rändajad ei kasuta Montenegrot praegu transiidiriigina eriti tihti, võib olukord muutuda, nagu see on juba varem juhtunud. Organiseeritud kuritegevuse võrgustikud kohandavad rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise marsruute ja meetodeid kiiresti uute tingimustega. Pärast staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimist suudavad Montenegro vastutavad ametiasutused ja ELi liikmesriigid, kelle tegevust koordineerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, sellistele võimalikele arengutele palju paremini kiire vastuse anda.

Lisatud nõukogu otsuse ettepanek on õiguslik vahend staatust käsitleva kokkuleppe allakirjutamiseks Euroopa Liidu ja Montenegro vahel.

16. oktoobril 2017 sai komisjon nõukogult volituse alustada läbirääkimisi Montenegro staatust käsitleva kokkuleppe üle, mis käsitleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros.

Läbirääkimisi staatust käsitleva kokkuleppe üle alustati ja need viidi lõpule 5. juulil 2018. Läbirääkimiste lõpuleviimine vormistatakse staatust käsitleva kokkuleppe parafeerimisega hilisemal kuupäeval.

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja kokkuleppe kavand on liidule vastuvõetav.

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti asjaomases nõukogu töörühmas.

• Seos olemasolevate kahepoolsete kokkulepetega

Horvaatia siseministeeriumi ja Montenegro siseministeeriumi vaheline kokkulepe politseikoostöö kohta jõustus Horvaatias 11. novembril 2011 (NN/MU nr 15/2011).

¹ ELT L 251, 16.9.2016, lk 1.

Ühtlasi toimub Montenegro ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vaheline koostöö vastavalt nendevahelisele kokkuleppele, mida praegu ajakohastatakse ning millega nähakse ette eelkõige Montenegro pädevate ametiasutuste korrapärane osalemine Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti juhitavates ühisoperatsioonides, kus nad tegutsevad liikmesriikide territooriumil vaatlejatena.

Montenegro teatas, et on teinud kõigi oma naabritega head piiriülest koostööd, eriti tehnilisel tasandil, ning suuri edusamme Serbia, Bosnia ja Hertsegoviina ning Horvaatiaga mitmesuguste kokkulepete üle peetavates läbirääkimistes. Montenegro, Albaania ja Kosovo siseministriumide* vahelise protokolliga loodi Plavis ühine politsei koostöökeskus, mille eesmärk on edendada piiriülest koostööd kuritegevuse vastu võitlemisel jõulisema operatiivteabevahetuse ja ühiste julgeolekualaste jõupingutuste tihedama kooskõlastamise kaudu. Ühine politsei koostöökeskus avati ametlikult 30. mail 2017.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Euroopa rände tegevuskava² on neli peamist tegevussuunda. Üks neist on piirihaldus, mis hõlmab ELi välispiiri paremat haldamist, eelkõige solidaarsuse kaudu nende liikmesriikidega, mis paiknevad välispiiridel, ning piiriületuspunktide tõhususe suurendamist. Kontrolli tugevdamine Montenegro piiridel avaldab positiivset mõju ka ELi välispiiridele, samuti Montenegro piiridele. Julgeoleku jätkuv tugevdamine välispiiridel on kooskõlas ka Euroopa julgeoleku tegevuskavaga³.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva nõukogu otsuse ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkt c koostoimes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5.

Staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimine liidu poolt on sõnaselgelt ette nähtud määruse (EL) 2016/1624 artikli 54 lõikega 4, kus on sätestatud, et liit sõlmib asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe, kui vastavalt kavandatule lähetatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve rühmad kolmandasse riiki tegevuseks, mis kätkeb endas täidesaatva võimu teostamist, või kui kokkulepe on nõutav muude kolmandas riigis läbiviidavate tegevuste jaoks.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et liidu ainupädevusse kuulub muu hulgas rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimine, kui selle sõlmimise näeb ette liidu seadusandlik akt. Määruse (EL) 2016/1624 artikli 54 lõikes 4 on sätestatud staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimine Euroopa Liidu poolt asjaomase kolmanda riigiga. Seega kuulub käesolevale dokumendile lisatud Montenegroga sõlmitud kokkulepe Euroopa Liidu ainupädevusse.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

² COM(2015) 240 (final).

³ COM(2015) 185 (final).

- **Proportsionaalsus**

Staatust käsitlev kokkulepe võimaldab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil ootamatu rändajatevoo korral lähetada Montenegrosse Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmi, selle asemel, et lähetada neid kahepoolses korras liikmesriikidest.

Seetõttu on Montenegro piiride paremaks haldamiseks vajalik ühine lähenemisviis.

- **Vahendi valik**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5, milles nähakse ette, et otsused rahvusvaheliste kokkulepete kohta võtab vastu nõukogu. Ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõju hindamine**

Staatust käsitleva kokkuleppe üle läbirääkimisteks ei ole mõju hindamine vajalik.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Kuna tegemist on uue kokkuleppega, ei olnud võimalik olemasolevaid õigusakte hinnata ega nende toimivust kontrollida.

1.1. Põhiõigused

Staatust käsitleva kokkuleppe kavand sisaldab sätteid, millega tagatakse, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti koordineeritavates tegevustes osalevate rühmaliikmete tegevusest mõjutatud isikute põhiõigused on kaitstud.

Põhiõigusi käsitlevaid sätteid on põhjalikumalt selgitatud punktis 5 „Muu teave“.

4. MÕJU EELARVELE

Staatust käsitleval kokkuleppel puudub finantsmõju. Tegelik operatsiooniplaani ja asjaomase toetuslepingu alusel toimuv Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti rühmade lähetamine hõlmab kulutusi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti eelarvest. Staatust käsitleva kokkuleppe alusel toimuvaid tulevasi operatsioone rahastatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti omavahenditest.

Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse ettepanekule lisatud finantsselgituses Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kulude kohta on kolmandate riikidega tehtava tugevdatud koostöö (sealhulgas võimalikud ühisoperatsioonid naaberriikidega) kuluks aastatel 2017–2020 hinnatud keskmiselt 6,090 miljonit eurot igal aastal.

1.2. 5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon tagab nõuetekohase järelevalve staatust käsitleva kokkuleppe rakendamise üle.

Iga ühis- või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni hindavad Montenegro ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ühiselt.

Eelkõige koostavad Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, Montenegro ja konkreetsetes meetmes osalevad liikmesriigid iga meetme lõppedes kokkuleppe sätete kohaldamise kohta aruande, mis hõlmab ka isikuandmete töötlemist.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kokkuleppe kohaldamisala

Käesoleva kokkuleppe kohaselt võib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet lähetada Montenegrosse ühis-, piirivalve kiirreageerimis- ja tagasisaatmisoperatsioonideks täitevvolitustega Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmi.

Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmi võib lähetada ainult Montenegro ELi välispiiridega piirnevatesse piirkondadesse ja rühma liikmetel on neis Montenegro piirkondades operatsiooniplaaniga ettenähtud täitevvolitused.

Käesolev kokkulepe ega ükski selle rakendamisel kokkuleppeosaliste poolt või nende nimel sooritatud tegevus, sealhulgas operatsiooniplaanid või osalemine piiriüleses tegevuses, ei mõjuta mingil viisil asjaomaste Euroopa Liidu liikmesriikide ega Montenegro vastavate territooriumide rahvusvahelisest õigusest tulenevat staatust ja piire.

Tegevuse algatamine

Amet võib teha ettepaneku tegevuse algatamiseks. Montenegro pädevad asutused võivad teha ametile ettepaneku kaaluda tegevuse algatamist. Tegevuse elluviimiseks on vaja Montenegro pädevate asutuste ja ameti nõusolekut.

Operatsiooniplaan

Enne iga ühis- või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni peavad amet ja Montenegro kokku leppima operatsiooniplaani. Operatsiooniplaaniga peavad nõustuma ka operatiivpiirkonnaga piirnevad liikmesriigid.

Operatsiooniplaaniga nähakse üksikasjalikult ette ühis- või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni korralduslikud ja menetluslikud aspektid, sealhulgas esitatakse olukorra kirjeldus ja analüüs, operatsiooni eesmärk ja sihtmärgid, operatsiooni kontseptsioon, kasutatavate tehniliste seadmete liik, rakenduskava, koostöö kolmandate riikide, muude liidu ametite ja asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonidega, põhiõiguste kaitset, sealhulgas isikuandmete kaitset käsitlevad sätted, koordineerimis-, juhtimis-, kontrolli-, teabevahetus- ja aruandlusstruktuur, organisatsiooniline korraldus ja logistika, ühis- või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni hindamine ja finantsaspektid. Ühis- või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni hindavad ühiselt Montenegro ja amet.

Rühma liikmete ülesanded ja volitused

Reeglina on rühmadel volitused täita ülesandeid ja teostada täitevvõimu, mis on vajalikud piirikontrolli ja tagasisaatmisoperatsioonide elluviimiseks. Nad järgivad Montenegro õigusnorme.

Rühmad tegutsevad Montenegro territooriumil üksnes Montenegro piirivalveametnikelt või muudelt asjaomastelt töötajatelt saadud korralduste alusel ning nende juuresolekul. Montenegro võib erandkorras volitada rühma liikmeid enda nimel tegutsema.

Rühma liikmed kannavad asjakohastel juhtudel vormiriietust, nähtavat isiklikku identifitseerimistunnust ning sinist Euroopa Liidu ja ameti sümbolikaga käesidet. Lisaks peab neil kaasas olema akrediteerimisdokument, et Montenegro ametivõimud neid selgelt tuvastada saaks.

Rühma liikmed võivad kanda päritoluliikmesriigi õiguse kohaselt lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja varustust. Montenegro ametiasutused teatavad ametile eelnevalt, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused.

Rühma liikmed võivad kasutada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja Montenegro ametivõimude nõusolekul, Montenegro piirivalveametnike või muude asjaomaste töötajate juuresolekul ning kooskõlas Montenegro siseriikliku õigusega. Montenegro ametiasutused võivad lubada rühma liikmetel kasutada jõudu ka ilma oma piirivalveametnike juuresolekuta.

Montenegro võib anda rühma liikmetele loa kasutada oma riiklikke andmebaase, kui see on vajalik operatsiooniplaanis kindlaks määratud ja operatsioonidega seotud eesmärkide täitmiseks. Montenegro ametiasutused teatavad enne rühma liikmete lähetamist ametile, milliseid riiklikke andmebaase neil on võimalik kooskõlas Montenegro andmekaitsealaste õigusaktidega kasutada.

Tegevuse peatamine ja lõpetamine

Nii amet kui ka Montenegro ametiasutused võivad tegevuse peatada või lõpetada, kui neile tundub, et teine osapool ei järgi kokkulepet või operatsiooniplaani.

Rühma liikmete privileegid ja immuunitedid

Rühma liikmetel on Montenegros ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude suhtes kriminaalkohtulik puutumatus, kuid teenistusvälisel ajal sooritatud tegude suhtes see puudub.

Operatsiooniplaanis on üksikasjalikult sätestatud tegevused, mille suhtes kehtib Montenegros kriminaalõiguslik puutumatus.

Kui rühma liiget süüdistatakse kuriteos, esitab ameti tegevdirektor enne kohtumenetluse algatamist Montenegro pädevale kohtuasutusele tõendi selle kohta, kas rühma liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel või mitte. Ameti tegevdirektor võtab otsuse vastu pärast piirivalveametniku või muu asjaomase töötaja lähetanud liikmesriigi ja Montenegro pädevate asutuste kõigi esildiste hoolikat arvessevõtmist. Ameti tegevjuhi tõend on Montenegro pädevatele asutustele siduv.

Rühma liikmetele antud privileegid ja kriminaalkohtulik puutumatus Montenegros ei vabasta neid päritoluliikmesriigi jurisdiktsiooni alt.

Sarnane kord kehtib ka rühma liikmete tsiviil- ja haldusvastutuse puhul.

Rühma liikmete kriminaal-, tsiviil- ja halduskohtulikust immuniteedist Montenegros saab loobuda liikmesriik, kes on asjaomase piirivalveametniku või muu asjaomase töötaja lähetanud. Selline loobumine peab alati olema selgelt väljendatud.

Rühma liikmed, kes on tunnistajad, võivad olla kohustatud andma ütlusi kooskõlas Montenegro menetlussätetega.

Kokkuleppes on sätestatud mehhanism kahjude kompenseerimiseks. Kompensatsioonimehhanism põhineb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse (EL) 2016/1624 artiklil 42. Kui kahju on tekitanud rühma liige ametiülesannete täitmisel, vastutab Montenegro. Kui kahju on tekitanud osaleva liikmesriigi rühmaliige ametiülesannete täitmisel raske hooletuse või tahtliku väärkäitumise tagajärjel või teenistusvälisel ajal, võib Montenegro ameti tegevdirektorilt taotleda, et kompensatsiooni maksaks asjaomane osalev liikmesriik. Kui kahju on tekitanud ameti töötajad, võib Montenegro taotleda, et kompensatsiooni maksaks amet.

Rühma liikmete suhtes ei tohi kohaldada täitemenetlust, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud tsiviilkohtumenetlus, mis ei ole seotud nende ametiülesannete täitmisega.

Rühma liikmete varustust, mis on vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa arestida. Tsiviilkohtumenetluse puhul ei rakendata rühma liikmete suhtes isikuvabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.

Rühma liikmete suhtes ei kehti sotsiaalkindlustussätted, mida võidakse Montenegros seoses ametile osutatud teenustega kohaldada. Nad on vabastatud ka ameti või liikmesriikide poolt makstava palga ja tasude ning samuti väljaspool Montenegrot saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest Montenegros.

Montenegro ametiasutused lubavad tuua riiki ja sealt välja viia rühma liikmete isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid ning vabastavad need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest vastavatest tasudest, välja arvatud tasudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude sarnaste teenustega.

Rühma liikmete isiklikku pagasit võib kontrollida üksnes juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et pagasis on esemeid, mis ei ole mõeldud rühma liikmete isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on Montenegro õigusega keelatud või mille suhtes kohaldatakse Montenegro karantiinieeskirju. Isiklikku pagasit võib kontrollida üksnes asjaomas(t)e rühma liikme(te) või ameti volitatud esindaja juuresolekul.

Rühma liikmete dokumendid, kirjavahetus ja asjad on puutumatud, välja arvatud täitemenetluse puhul.

Akrediteerimisdokument

Amet väljastab koostöös Montenegroga igale rühma liikmele akrediteerimisdokumendi, mis võimaldab Montenegro ametiasutustel tuvastada rühma liikme isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita käesolevas kokkuleppes ja operatsiooniplaanis osutatud ülesandeid ja kasutada neis osutatud volitusi. Akrediteerimisdokument koos kehtiva reisidokumendiga annab rühma liikmele õiguse siseneda Montenegrosse, vajamata selleks viisat või eelnevat luba.

Põhiõigused

Rühma liikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel alati täielikult põhiõigusi ja -vabadusi, sealhulgas juurdepääsu varjupaigamenetlustele, inimväärkust, piinamise ning ebainimliku ja alandava kohtlemise keeldu, õigust vabadusele, tagasisaatmise lubamatust ja kollektiivse väljasaatmise keeldu, lapse õigusi ning õigust era- ja

perekonnaelule. Nad ei diskrimineeri kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse, seksuaalse sättumuse ega sooidentiteedi alusel. Kõik meetmed, mis riivavad põhiõiguseid ja -vabadusi, peavad olema proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkidega ja arvestama nende põhiõiguste ja -vabaduste põhiolemusega.

Igal kokkuleppeosalisel peab olema kaebuste lahendamise kord liikmete poolt toime pandud väidetavate põhiõiguste rikkumiste käsitlemiseks. Amet on kehtestanud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse (EL) 2016/1624 artiklis 72 osutatud kaebuste lahendamise korra ning seega on nimetatud kohustus täidetud. Selliste väidetavate rikkumistega võiks tegeleda Montenegro ombudsman, välja arvatud juhul, kui Montenegro ametiasutused otsustavad luua mehhanismi spetsiaalselt käesoleva kokkuleppe alusel esitatud kaebuste tarvis.

Isikuandmete töötlemine

Rühma liikmetel on õigus töödelda isikuandmeid, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks ja nende volituste kasutamiseks vastavalt ameti ja ELi liikmesriikide suhtes kohaldatavatele õigusnormidele. Isikuandmete töötlemine Montenegros toimub kõnealuse riigi siseriiklike õigusnormide alusel.

Pärast iga tegevuse lõpuleviimist koostavad amet, osalevad liikmesriigid ja Montenegro ühisaruande, mis käsitleb isikuandmete töötlemist rühma liikmete poolt. Kõnealune aruanne saadetakse ameti põhiõiguste ametnikule ja andmekaitseametnikule. Need ametnikud annavad aru ameti tegevusdirektorile.

Vaidlused ja tõlgendamine

Kõiki käesoleva kokkuleppe tõlgendamise või kohaldamisega seoses tekkivaid küsimusi uurivad Montenegro pädevad ametiasutused ja ameti esindajad ühiselt. Ameti esindajad konsulteerivad Montenegro naabruses paiknevate liikmesriikidega.

Varasema lahenduse puudumise korral lahendatakse käesoleva kokkuleppe tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused Montenegro ja Euroopa Komisjoni vahel eranditult läbirääkimiste teel. Vajaduse korral konsulteerib komisjon mõne Montenegro naabruses paikneva liikmesriigiga.

Kokkuleppe rakendamiseks pädevad asutused

Montenegros on käesoleva kokkuleppe rakendamiseks pädev asutus siseministeerium. Euroopa Liidus on see Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet.

Ühisdeklaratsioon

Kokkuleppeosalised lepivad kokku, et hoiduvad võtmast mis tahes meetmeid, mis võivad hiljem raskendada rühma liikme kriminaalvastutusele võtmist vastuvõtva riigi pädevate asutuste poolt. Muu hulgas hoiduvad nad aktiivselt kaasa aitamast sellele, et asjaomane rühmaliige saadetakse Montenegros olevast Euroopa piiri- ja rannikuvalverühma operatsiooni rajatisest oma päritoluliikmesriiki enne, kui ameti peadirektor on tõendi välja andnud.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros käsitleva Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise staatust käsitleva kokkuleppe liidu nimel allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkti c koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1624⁴ artikli 54 lõikele 4 peab liit sõlmima asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe, kui vastavalt kavandatule lähetatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve rühmad kolmandasse riiki tegevuseks, mis kätkeb endas täidesaatva võimu teostamist, või kui kokkulepe on nõutav muude kolmandas riigis läbiviidavate tegevuste jaoks. Staatust käsitlev kokkulepe peaks hõlmama kõiki tegevuseks vajalikke aspekte.
- (2) 16. oktoobril 2017 sai komisjon nõukogult volituse alustada läbirääkimisi Montenegro staatust käsitleva kokkuleppe üle, mis käsitleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros.
- (3) Läbirääkimised staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks lõppesid edukalt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros käsitleva Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) parafeerimisega.
- (4) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ⁵; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (5) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ⁶; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 836/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

⁵ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁶ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (7) Seepärast tuleks kokkuleppele liidu nimel alla kirjutada, eeldusel et see hiljem sõlmitakse, ja sellele lisatud deklaratsioonid heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros käsitleva Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) allkirjastamine kiidetakse käesolevaga liidu nimel heaks tingimusel, et nimetatud kokkulepe hiljem sõlmitakse.

Kokkuleppe tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Liidu nimel kiidetakse heaks käesolevale otsusele lisatud deklaratsioon.

Artikkel 3

Nõukogu peasekretariaat annab kokkuleppele allkirjastamise täielikud volitused isiku(te)le, kelle on määranud kokkuleppe läbirääkija, tingimusel et kokkulepe sõlmitakse.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*